

in haar toppraestaties niet meedoen, die vlammen verteren, ze zijn op de grens van spanning en ontspanning. Die vlam-kerk is Zijlstra's „vlam“.

Wij zouden nu kunnen vragen: is uw kerk, o dr Zuidema, niet phlogistisch? Is ze soms dephlogistisch: de concretisering (althans van Maandag tot Zaterdag) vermijdende (behalve als er te binden valt in den Naam des Heeren, en te schorsen, en af te zetten, en buiten het verband te werpen idem, idem)? Is zij soms week, vrouwelijk, aan het aetherisch worden toe, vervagend, vervluchtigend? We bedoelen ditmaal ook in politiek opzicht? Wilt gij de overheid dan soms tracteeren op een tractaat van een o m g e w e r k t artikel 36, slaande, (waarom ook niet, als De Heraut inzake art. 27 zoo is voorgegaan?) slaande op de o n z i c h t b a r e k e r k? Het summum van de verdunningsprocedure, welke ontmassivering, en vernederisering, en versubjectivering Novalis „vrouwelijk“ vond?

Wij zouden Zuidema kunnen vragen: als Zijlstra „m a n n e l i j k“ is (in het concretiseren) is u dan soms vrouwelijk? Indien neen: wat verwijt ge hem dan?

Maar we houden op, dr Zuidema aan dilemma's van Kuyper of — Novalis te binden. Wij gelooven alleen maar, dat hij met art. 36, zelfs in zijn verkorten, gecoupeerden staat, óf verlegen zit, óf direct voor zijn kerk zal postuleren wat Zijlstra ook voor de zijne postuleerde, maar dan de echte Zijlstra, zonder Zuidema's toevoegingen en inlasceringen.

En als we nu den heer Zijlstra daar zien staan, zijn boek in de hand, dan hooren we — in Novalis' stijl — gretige lezers van Zuidema alvast zingen:

Op den hoek van de straat
staat een farizeër;.....¹⁾

¹⁾ Men zoek hier geen persoonlijke narigheid, doch bedenke dat „farizeër“ niets behoeft te maken te hebben

't Is geen „vrouw“,
Maar een „man“:
't Is een G.P.V.-er.

Maar wij zouden antwoorden:

Op den hoek van de straat
staat een G.P.V.-er.
't Is geen „man“,
't Is geen „vrouw“,
Ook geen farizeër.....

maar 't is doodgewoon Zijlstra. En de auteur A. Zijlstra wou, dat Zuidema hem eens anders las dan de liberaaltjes Kuyper en Groen hebben gelezen. Want warempel, na zooveel jaar krijgen ze toch ongelijk: de toekomst is altijd aan wie „iets is“ of „iets heeft“. Aan wie niet zich ver-weekelijkt; en dan nu eens niet met Novalis gesproken. Dr Zuidema, lees wat er staat, versta wat ge leest, gebruik wat ge verstaat; pas die stokregels van Lindeboom's Hermeneutiek nu ook eens toe op uw voormaligen „voortrekker“, om met Dijk te spreken, den ouden antirevolutionairen voortrekker A. Zijlstra; en laat u heusch niet wijs maken, dat wij met z'n allen nu ineens razend geworden zijn nu een synode phlogistische razernijen uithaalde in 1944, en nu we ook u dephlogistisch daarvoor zien capituleeren.

O neen, weert u af, u hebt natuurlijk écht principeel bezwaar tegen ons.

En dat schijnt nu te beteekenen, dat ge vereenigd zijt in den geest met uw synode en met de dephlogistische critiek van haar prominenten. Vergeet maar niet uit welk smaadhoeke uw en onze vadersen zich hebben omhooggewerkt.

K. S.

met „clandestienen huichelaar“ of zoiets. Wel heeft het woord te maken met zoiets als „extremist“; en dat is volgens Zuidema Zijlstra ongetwijfeld.

Een rijk gezegend bibliotheek-jaar

JAARVERSLAG BIBLIOTHEEK THEOLOGISCHE HOOGESCHOOL 1949/1950.

Wie nagaat wat onze bibliotheek wedervoor in het afgelopen cursusjaar en daarin Gods doen erkent, kan alleen maar dankend aanbieden; hij ziet de wonderbare vervulling van Gods belofte: „doe uw mond wijd open en ik zal hem vervullen“; de beurtang der gemeente in Psalm 136 staat hem er niet éénmaal te veel, terwijl hem zeer bijzonder treft vers 23: „Die aan ons gedacht heeft in onze nederigheid“, en de verlegenheidsvraag: „wat zal ik den Heere vergelden?“ rijst ook bij hem. Tegenover den stroom van onze ongerechtigheden een ongelijk breder en dieper stroom van weldaden Gods — de weergave van het nuchtere feiten-materiaal dat volgt is in den grond niet anders dan een lofzang, een eerbiedige hulde aan Hem die geeft Goddelijk mild.

Veel, heel veel goeds is er te vertellen: van het nieuwe bibliotheekgebouw, van de gezegende samenwerking, van de nieuwe aanwinsten, van de ons geboden hulp, en zoo veel meer — ik wil trachten, het voornaamste in enkele trekken weer te geven.

Over het nieuwe gebouw kan ik, gezien de uitvoerige mededeelingen in De Reformatie van 24 Juli, kort zijn. Toen de aanvoer van steeds nieuwe stapels boeken ongestremd voortging, kwam de vraag wel eens op: hoe stellen we 't met de beschikbare ruimte? Een zeer schuchtere suggestie is wel eens gemaakt in de richting van 't huren of misschien koopen van een of ander gebouw, niet te ver uit de buurt, maar die gedachte verstierf al heel gauw na de geboorte: de kosten! En 't is hier in Kampen al juist zoals overal elders: waar in dezen tijd van woningnood 'n eenigszins geschikt huis te vinden? Wel bracht ons de zolder voorloopig uitkomst, met allen nadruk echter op v o o r l o o p i g, tot we ineens verrast werden met het voorstel van het bestuur der Stichting, door Curatoren aanvaard, tot den bouw van een nieuwe bibliotheek-zaal in den tuin, waaraan onder architectuur van br T. Sikma door den aannemer br W. Sleurink zóó ijverig is gewerkt, dat men over enkele weken met het gebouw hoopt gereed te zijn, en we voor boeken-berging een grondvlak krijgen van 125 M², terwijl zoo noodig in de toekomst dezelfde ruimte nog eens kan worden verkregen door een tweede verdieping, waarop nu reeds met de fundeering gerekend is. Wat een uitkomst! We kunnen nu wat er is in de ongebruikte collegezaal en wat op den zolder staat in 't nieuwe gebouw onderbrengen, waardoor goeddeels de kasten langs de wanden gevuld worden; in 't midden staan dan echter nog 84 kasten van twee bij één meter, zoodat er in afzienbaren tijd aan ruimte geen gebrek is.

Dit is 't antwoord Gods, vóór ons roepen reeds gegeven. Een oplossing veel beter, goedkooper en doelmatiger dan wanneer we elders voor onze bibliotheek onderdak hadden moeten zoeken. Geen dure aankoop nu, geen verbouwingskosten, geen scheiding van Schoolgebouw en bibliotheek: we hebben thans voor een in deze tijden verwonderlijk lage som een eenvoudig, doch zeer solied gebouw, binnendoor vanuit het hoofdgebouw bereikbaar, dat door de warme roode kleur van onze mooie hollandsche baksteen een uitnemmen indruk maakt.

schrijven van de accurate penningmeesteresse van het Dames-Comité, Mevrouw Veltman te Zeist, dat we zonder gewetensbezwaar tot aanschaffing konden overgaan, welk bericht onze laatste zorgen wegnam.

Ja, dat Dames-Comité met de vele helpsters! Ze kunnen stellig niet beseffen van hoe hoog belang de dienst is, die ze aan onze Hoogeschool bewijzen. Ze weten niet, hoe blij ze ons maken met het resultaat van dat stille, regelmatig voortgaande werk van het inzamelen der giften — maar weinig dingen zijn er, die zoozeer bijdragen tot de vreugde in de studie als een welverzorgde bibliotheek, voorwaarde ook voor de wetenschappelijke vorming, die onze studenten noodig hebben en tevens onmisbaar arsenaal voor de hoogleeraren. Hartelijk hopen we (wat we ook vertrouwden) dat Comité en helpsters even actief mogen blijven in 't verzamelen der wekelijksche en maandelijksche bijdragen voor onze bibliotheek als onze broeders en zusters in 't geven — en niemand make zich ongerust, dat er straks te veel boeken zullen komen: we hebben nog een achterstand van vele tientallen jaren in te halen.

Intusschen zijn het niet professoren en studenten alleen, die profiteeren van dezen boekenschat; in het afgelopen cursusjaar zijn er niet minder dan 1265 boeken uitgeleend, waarvan 949 aan hen, die behooren tot den engeren kring der Hoogeschool, en 316 aan predikanten en gemeenteleden. Een vooruitgang van bijna honderd procent vergeleken bij 't jaar daarvoor; toen waren de cijfers respectievelijk 677, 527 en 150. 't Behoeft niet gezegd, dat dit heel wat werk meebrengt voor onzen conservator, die bovendien de zorg heeft voor het inschrijven en de plaatsing der boeken, het aanbrengen van de signatuur, het bijhouden van het kaartregister, enz. enz. Zijn ambt, ik mag dit hier en passant wel eens vermelden, is van oude tijden af in aanzien geweest; vroeger heette hij die het bekleedde boekenwaarder of librarius, ook geestelijk tuighuismeester of armarius; Thomas à Kempis leert, dat men de liberye zal binnentreden met gereinigden schoenzool en eerbiedig stilzwijgen, en als men een boek las of sloot, had men Gode voor de bevezelen weldaad dank te zeggen (Pro Christi laude hos libros lege et postea claude); terwijl ieder, die uit de bibliotheek van het St Barbara-klooster te Delft „een boek kwam bidden“, volgens de regelingen tot de boekwaarderster had te gaan „seggende, een luttel nyghende mytten hoofde: „een boek!““. De zeden veranderen met de tijden, we zijn zoo plechtig niet meer als voorheen, en onze librarius heeft in de verste verte niet zulk een minutieuze instructie als in vroeger eeuwen aan de boekwaarders gegeven werd; in de lange rij van hen, die deze functie vervulden of nog vervullen bekleedt hij echter zijn ambt met eere; we zijn zeer dankbaar, dat hem deze taak werd toevertrouwd, die hij met ijver en blijmoedigheid verricht.

Over de samenwerking behoeft na 't bovenstaande niet veel meer gezegd te worden: ze stemde tot inigen dank. Allen: curatoren en bestuursleden der Stichting, comité en helpsters, conservator en pedel hebben met de leden onzer kerken getoond, hoe na de bibliotheek hun aan 't hart ligt, en wat er bereikt kan worden, als onder Gods zegen de handen worden in-eengeslagen.

Onvolledig zou dit verslag zijn, indien over 't hoofd werd gezien de belangrijke steun, ons geboden door den boekhandel. Iemand zegt: maar er wordt ook aan verdiend! Ongetwijfeld. Doch hadden we de hulp niet gehad van onze vrijgemaakte boekhandelaren en antiquairen, dan waren we nooit zoover gekomen. Ze allen te noemen gaat niet aan, maar ik mag hier wel een uitzondering maken voor den heer Wristers te Utrecht en Bouma's Boekhuis te Groningen, die geen middel onbeproefd lieten om ons te helpen aan werken, waarvan het bezit ons practisch onontbeerlijk was.

U acht dit een hooggestemd verlag? Geen wonder. Ga, na al wat vermeld werd, de cijfers maar eens na. Verleden jaar was er 'n flink overschot. Nu we dit jaar in de gelegenheid waren dit te gebruiken en wel te besteden, hebben we die kans niet voorbij laten gaan. Zelfs zijn we heel wat ingeloopt op 't geen ons in gewone omstandigheden op den Schooldag zou worden ter hand gesteld, zoodat we volgend jaar, bij gelijke inkomsten, ons in de uitgaven zéér zullen moeten beperken. Immers het totaal van de inkomsten en uitgaven is thans buitengewoon hoog geworden: we ontvingen f 38.371,62 en gaven uit f 37.044,89. Op de Sallandsche Bank staat nog f 331,45; op de Nuts-Spaarbank f 1.616,83. Eén felt verdient nog bijzondere vermelding: ds H. J. Schilder te Utrecht heeft de totale netto-opbrengst van zijn boek „Op de grens van kerk en sekte“ (1e druk) ten bedrage van bijna f 700,— aan onze bibliotheek geschonken. We zijn hem daarvoor ten zeerste dankbaar en stellen zijn schenking op hoogen prijs. Na de rijke geestelijke bate, die dit boek voor onze kerken gedragen heeft, komt haar nu ook dit stoffelijk voordeel ten goede.

De laatste zin, waarmee voorheen vrome schrijvers hun geschriften vaak beëindigden, was: laus et gloria Deo. Gode zij lof en eer — zou ons besluit anders mogen luiden?

De bibliothecaris:
P. DEIDENS.

VERVOLGARTIKEL.

Wegens plaatsgebrek staat het vervolgartikel over,
K. S.

Dr
Te
reed
wijt
heid
onze
ges
In
van
gaf
m
d
mat
tigd
betr
Was
op a
trou
aarc
A.
dat
zage
min
„ker
in c
weg
met
sch
Dijk
Te
tege
ken“
ders
en i
kerk
derh
hete
gebu
En
niet
zeg
naar
in b
len.
M
vols
lang

We
zegge
beslui

Eve
cursu
beho
hen, c
Ree
kenn
volge
O.T.
Dez
in het
Het v
daan.
cursu
moet
De
D.V.
juist
Get
vrij (c
der g
Ben
mans
druk)
en oel
Alle
cursu

Bloem
Zwoll
P.S.
aanko

Var
jaar
Hebra
zich t
dezen
sche
den s
in sta
te vol
te bel
geval

* * *
Toet
gaderi
derhel
daan
blijven
laten
zijn n
het w
den d